کۆماری عێراق
هەرێمی کوردستان
سەرۆک

بڕیار
ژمـارە (٨)ی سـاڵی ٢٠٢١

بەپێی ئەو دەسەڵاتەی پێماندراوە لە بڕگەی (یەکەم)ی ماددەی (دەیەم) لە یاسای سەرۆکایەتیی هەرێمی کوردستان ژمارە (١)ی ساڵی ٢٠٠٥ی هەموارکراو و پاڵپشت بە یاساکاریی پەرلەمانی کوردستان کە لە دانیشتنی ئاسایی ژمارە (١٨)ی رۆژی ٢٠٢١/٧/٨ کردوویەتی، بڕیارماندا بە دەرکردنی:

یاسای ژمارە (١٠)ی ساڵی ٢٠٢١
یاسای بەرکارکردن و هەمواری پیادەکردنی یاسای وەبەرهێنانی پیشەسازی هەردوو کەرتی تایبەت و تێکەڵاوی عێراقی ژمارە (٢٠)ی ساڵی (١٩٩٨)ی هەموارکراو لە هەرێمی کوردستان ـ عێراق

ماددەی (١):
یاسای وەبەرهێنانی پیشەسازی هەردوو کەرتی تایبەت و تێکەڵاوی عێراقی ژمارە (٢٠)ی ساڵی (١٩٩٨)ی هەموارکراو، لە هەرێمی کوردستان ـ عێراق، بەرکار و هەمواری پیادەکردنی دەکرێت.

ماددەی (٢):
پیادەکردنی بڕگەی (**یەکەم**) لە مادده (٣) ی یاساکە، ڕادەگیرێت.

ماددەی (٣):
پیادەکردنی بڕگەی (دووەم) لە ماددەی(٤)ی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی خوارەوە دەخوێندرێتەوە:

دووەم: پێکهاتە کارگێرییەکانی بەڕێوەبەرایەتی گشتی گەشەپێدانی پیشەسازی لە وەزارەت بە پەیڕەوێک دیاری دەکرێت کە ئەنجوومەنی وەزیرانی هەرێمی کوردستان ـ عێراق لەسەر پێشنیازی وەزیر دەریدەکات.

ماددەی (٤):
پیادەکردنی مادده (٧)ی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی خوارەوە دەخوێندرێتەوە:

ماددەی (٧): **یەکەم:** مەرجە ئەو کەسە سروشتییەی داواکاری بۆ وەرگرتنی مۆڵەتی دامەزراندن یان خاوەندارێتی پڕۆژەیەکی پیشەسازیی پێشکەش دەکات، خاوەن لێهاتوویی (أهلية الأداء) تەواو بێت جگە لەو کەسەی خاوەندارێتی پڕۆژەکەی بە میرات بۆ گواستراوەتەوە.

دووەم: مەرجە ئەو کەسە مەعنەوییەی داواکاری بۆ وەرگرتنی موڵەتی دامەزراندن یان خاوەنداریتی پڕۆژەیەکی پیشەسازی پێشکەش دەکات، بەپێی یاسا بەرکارەکانی هەرێمی کوردستان دامەزراو یان تۆمارکراو و موڵەت پێدراو بێت.

ماددەی (٥):

پیادەکردنی بڕگەکانی (یەکەم) و (پێنجەم) لە ماددەی (٨)ی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی خوارەوە دەخوێندرێتەوە:

یەکەم: ئەو پڕۆژە پیشەسازییانەی کە پێش بەرکاربوونی ئەم یاسایە لە هەرێم مۆڵەتیان پێدراوە، لە لێخۆشبوونی باج و ڕەسمەکاندا، ملکەچی حوکمەکانی ئەو یاسایە دەبن کە لەکاتی پێدانی مۆڵەتی دامەزراندنیاندا بەرکار بووە.

پێنجەم: وەزارەتی پلاندانان دیاریکردنی شارە پێشکەوتووەکان و ئەوانەی کەمتر پێشکەوتوون و لادێ و گوندە دوورە دەستەکان، بۆ مەبەستەکانی ئەم یاسایە، لەئەستۆ دەگرێت.

ماددەی (٦):

یەکەم: هەمواری پیادەکردنی بڕگەی (یەکەم) لە ماددە (٩)ی یاساکە دەکرێت و بەم شێوەیەی خوارەوە دەخوێندرێتەوە:

یەکەم: دامودەزگا پەیوەندیدارەکان لە هەرێم، زەوی پێویست بۆ پڕۆژەی پیشەسازی تەرخان دەکەن، بەمەرجێك لەگەڵ ماستەرپلانی شارەکان گونجاوبێت، و خزمەتگوزارییە پێویستەکان ، بەکرێی هاوشێوە بۆ پڕۆژەکە دابیندەکەن و گرێبەستی بەکرێدانەکەش بە درێژایی ماوەی مۆڵەتی دامەزراندنی، بەدەر لە حوکمەکانی یاسای فرۆشتن و بەکرێدانی موڵك و ماڵی دەوڵەت ژمارە (١)ی ساڵی ٢٠٢١ی بەرکار لە هەرێم، بەردەوام دەبێت.

دووەم: پیادەکردنی بڕگەی (دووەم)ی ماددەی (٩)ی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی خوارەوە دەخوێندرێتەوە:

دووەم: وەزارەتی بازرگانی و پیشەسازی، بە هەماهەنگی لەگەڵ وەزارەتەکانی ناوخۆ،کشتوکاڵ و سەرچاوەکانی ئاو، پلاندانان و دەستەی پاراستن و چاککردنی ژینگە، پێگە پیشەسازییەکان، بە پێی حوکمی یاسا بەرکارە پەیوەندیدارەکان، بۆ هەر پارێزگایەک لە دەرەوەی سنووری ماستەر پلانی بنەڕەی شارەکان، دیاریدەکەن.

سێیەم: پیادەکردنی هەردوو برگەکانی (سێیەم) و (چوارەم) لە ماددەی (٩)ی یاساکە، ڕادەگیرێت.

ماددەی (٧):

یەکەم: پیادەکردنی بڕگەی (دووەم)ی ماددەی (١٣)ی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی خوارەوە دەخوێندرێتەوە:

دووەم: سەرپێچیکار بە پێبژاردنێک کە لە (٥٠٠،٠٠٠) پێنج سەد هەزار دینار کەمتر نەبێت و لە (٥،٠٠٠،٠٠٠) پێنج ملیۆن دینار زیاتر نەبێت سزا دەدرێت ئەگەر لە دوای کۆتایی هاتنی ماوەی دیاریکراو لە بڕگەی (یەکەم)ی ئەم ماددەیەدا سەرپێچییەکەی لانەبردبێت.

دووەم: بڕگەیەک بۆ ماددەی (١٣)ی یاساکە زیاد دەکرێت بە زنجیرەی (شەشەم) و بەم شێوەیەی خوارەوە دەخوێندرێتەوە:

شەشەم: خاوەنی پرۆژەی سوودمەند لە لێخوشبوونی گومرکی، بە پێبژاردنێک سزا دەدرێت کە یەکسان بێت بە سێ هێندەی بەهای لێخوشبوونەکە، لەکاتی بەکارهێنانی ئامراز و کەرەستەکان بۆ مەبەستێکی جیاواز لەوەی لێخۆشبوونی بۆ وەرگرتووە.

ماددەی (٨):

پیادەکردنی ماددەی (١٤) ی یاساکە هەمواردەکرێت و بەم شێوەیەی خوارەوە دەخوێندرێتەوە:

ماددەی (١٤): دەستەیەکی تێهەڵچوونەوە بە سەرۆکایەتی بریکاری وەزارەتی بازرگانی و پیشەسازی بۆ کاروباری پیشەسازی و ئەندامیەتی نوێنەری هەردوو وەزارەتی داد و دارایی و ئابووری و دەستەی وەبەرهێنان کەلە پلەی بەرێوەبەری گشتی بن پێکدەهێنرێت، بۆ تێڕوانین لە نارەزایەتی لەسەر ئەو بڕیارانەی دەربارەی پرۆژە پیشەسازییەکان دەرکراون.

ماددەی (٩):

پیادەکردنی بڕگەی (سێیەم) ی ماددەی (١٥) ی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم شێوەیەی خوارەوە دەخوێندرێتەوە:

سێیەم: کەسی ناڕەزاییکار ڕەسمێک دەدات بە بڕی (١٠٠،٠٠٠) سەد هەزار دینار، و وەک داهاتێکی کۆتایی بۆ گەنجینەی گشتی تۆمار دەکرێت.

ماددەی (١٠):

دامەزراوە و فەرمانگەکانی هەرێم، و ئەوانەی تیایاندا پۆستیان هەیە، لە هەر شوێنێکی یاساکەدا هاتبێت، جێگەی دامەزراوە و فەرمانگە ئیتیحادییەکان و ئەوانەی تیایاندا پۆستیان هەیە دەگرێتەوە.

ماددەی (١١):

وەزیری بازرگانی و پیشەسازی ڕێنمایی بو ئاسان جێبەجێکردنی حوکمەکانی ئەم یاسایە دەردەکات.

ماددەی (١٢):

ئەنجومەنی وەزیران و لایەنە پەیوەندیدارەکان حوکمەکانی ئەم یاسایە جێبەجێ دەکەن.

ماددەی (١٣):

کار بە دەقی هیچ یاسا وبڕیارێک ناکرێت کە لەگەڵ حوکمەکانی ئەم یاسایە دا ناکوک بێت.

ماددەی (١٤):

ئەم یاسایە لە ڕێکەوتی بڵاوکردنەوەی لە ڕۆژنامەی فەرمی (وەقایعی کوردستان) جێبەجێ دەکرێت.

هۆیەکانی دەرچواندن

لە پێناو هێنانەدی گەشەسەندنی پیشەسازی لە هەردوو کەرتی تایبەت و تێکەڵاو، بە شێوەیەک کە بەشدار بێت لە پەرەپێدانی بەرهەمهێنان لە ڕووی بڕ و کوالێتییەوە، و بەمەبەستی پتەوکردنی وەبەرهێنان لە کەرتی پیشەسازی لەو بوارانەی زیاتر گرنگییان هەیە بۆ ئابووری هەرێمی کوردستان، و بە ئامانجی یەکخستنی حوکمە یاساییەکانی بەرکار لە سەر پرۆژەکانی وەبەرهێنانی پیشەسازی لە هەرێم و عێراق، ئەم یاسایە دەرچوێندرا.

نێچیرڤان بارزانی
سەرۆکی هەرێمی کوردستان

هەولێر
٢٠٢١/٨/١٨